

PM 2017:163 RVIII (Dnr 111-855/2017)

Förslag till överenskommelse till särskilda boende (SÄBO) mellan kommunerna i Stockholms län

Remiss från Kommunerna i Stockholms län (KSL)

Remisstid den 31 augusti 2017

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Som svar på remissen "Förslag till överenskommelse till särskilda boende (SÄBO) mellan kommunerna i Stockholms län" hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Clara Lindblom anför följande.

Ärendet

Kommunerna i Stockholms län har tagit fram ett förslag till hur en överenskommelse om äldres flyttning till särskilt boende mellan kommunerna kan utformas. Socialtjänstlagen ger den enskilde rätten att ansöka om särskilt boende med heldygnssomsorg till annan kommun. Den kommun som får ansökan utreder, fattar beslut och ansvarar för insatsen. Överenskommelsen innebär däremot att utflytningskommunen fattar biståndsbeslut samt behåller ett långsiktigt ansvar både för kostnad och för myndighetsutövning så länge den enskilde har behov av insatsen.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret är övervägande positiv till en ny överenskommelse, men ser behov av vissa justeringar och betonar att en klar majoritet av kommunerna behöver anta överenskommelsen, för att den ska få genomslag i praktiken.

Mina synpunkter

Alla Stockholms äldre har rätt till ett tryggt boende. Jag är därför positiv till en ny länsövergripande överenskommelse som gör det enklare för äldre i behov av särskilt boende att flytta utanför hemkommunen och även ökar de äldres möjligheter att kunna flytta till ett särskilt boende som passar de individuella behoven. Att förslaget även gör det mer rationellt för kommunerna är också en stor vinst. Det är mycket positivt att överenskommelsen innebär att utflytningskommunen handlägger ansökan och tar ett långsiktigt ansvar för kostnader och myndighetsutövning. Vissa

stadsdelsnämnder tar idag emot väldigt många ansökningar från andra kommuner, vilket innebär en ökad arbetsbelastning och administration för biståndshandläggarna jämfört med resten av staden. Med det här förslaget minskar den administrativa bördan på dessa handläggare. Jag delar dock stadsledningskontorets synpunkter att det behövs några justeringar för att förtydliga att tillämplig lagstiftning gäller och att överenskommelsen är komplement till, och inte avsteg från, lagstiftningen.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Som svar på remissen ”Förslag till överenskommelse till särskilda boende (SÄBO) mellan kommunerna i Stockholms län” hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 9 augusti 2017

CLARA LINDBLOM

Bilaga

Remissen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Kommunerna i Stockholms län har tagit fram ett förslag på hur en överenskommelse gällande äldres flyttning till särskilda boende mellan kommunerna skulle kunna utformas. Socialtjänstlagen ger den enskilde rätten att ansöka om särskilt boende med heldygnsomsorg till annan kommun enligt 2 kap. 8 §. Det innebär att den kommun som får ansökan utreder, fattar beslut och ansvarar för insatsen. Överenskommelsen innebär att utflyttningsskommunen fattar biståndsbeslut samt behåller ett långsiktigt ansvar både för kostnad och för myndighetsutövning så länge den enskilde har behov av insatsen.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 29 maj 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Är er kommun principiellt intresserad av/ser behov av en överenskommelse mellan kommunerna avseende flytt till särskilt boende i annan kommun?"

Stadsledningskontoret ställer sig övervägande positiv till en ny överenskommelse mellan länets kommuner enligt grundprinciperna som beskrivs i *"Förslag till överenskommelse till särskilda boende (SÄBO) mellan kommunerna i Stockholms län"*.

Det är stadsledningskontorets uppfattning att överenskommelsen kan bidra till att flyttningar mellan kommunerna i Stockholms län underlättas och rationaliseras samt att valfriheten för de äldre ökar. Vidare bedömer stadsledningskontoret att överenskommelsen kan ge stöd i stadens arbete för att nå visionen om *Ett Stockholm för alla* samt *mål 1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet*. Stadsledningskontoret ser dock behov av vissa justeringar i överenskommelsen vilka framgår nedan.

"Är överenskommelsen relevant för er kommun? Har ni förslag till ändringar eller tillägg i någon/några av överenskommelsens paragrafer?"

Stadsledningskontorets synpunkter avseende behov av justeringar i överenskommelsen gäller i huvudsak att tydliggöra att tillämplig lagstiftning gäller och att överenskommelsen utgör ett komplement till lagstiftningen. I förslaget till överenskommelse anges i paragraf 2 *Överenskommelsens grundförutsättningar*:

"KSL:s förslag till överenskommelse innebär ett avsteg från ansvarsfördelningen enligt SoL.

Överenskommelsen innebär att utflyttningsskommunen fattar biståndsbeslut, samt behåller ett långsiktigt ansvar för både kostnad och myndighetsutövning så länge den enskilde har behov av insatsen.

Kommunerna förbinder sig att avstå från att begära överflyttning av ansvaret från utflyttningsskommun till inflyttningsskommun enligt 2 kap 10 § SoL så länge den enskilde, som fått beslut enligt överenskommelsen, behöver insatsen."

Vidare anges i paragrafen 3.1 *Ansökan och handläggning* följande:

"Den enskilde och/eller närstående informeras muntligt och skriftligt om de båda sökvägarna och skälen för överenskommelsen. Om en ansökan görs direkt till

inflyttningskommunen hänvisas den till utflyttningskommunen enligt överenskommelsen ”

Stadsledningskontoret vill understryka att bestämmelserna i SoL inte kan avtalas bort även om 2 kap 10 och 11 §§ SoL har dispositiva inslag. Det är därför viktigt att det i överenskommelsen framgår att den är ett alternativ eller komplement till SoL.

Stadsledningskontoret anser därför att ordet ”avsteg” i paragrafen 2 första stycket bör ändras till ”komplement”. Stadsledningskontoret menar också att det andra stycket i samma paragraf innebär att utflyttningskommunerna har det långsiktiga ansvaret och att tredje stycket om att utflyttningskommunen ”förbinder sig att avstå från att begära överflyttning av ansvaret från utflyttningskommun till inflyttningskommun enligt 2 kap 10 § SoL” bör utgå.

När det gäller paragrafen 3.1 första stycket, så kan en ansökan som görs i en kommun inte regelmässigt hänvisas till annan kommun, som anges i överenskommelsen. Däremot kan inflyttningskommunen, med den äldres samtycke, kontakta utflyttningskommunen för att aktualisera överenskommelsens tillämplighet. I andra stycket samma paragraf bör tydliggöras att den sökande ska informeras om folkbokföringslagens bestämmelser och varför det ur kommunperspektiv är önskvärt att folkbokföring kvarstår i utflyttningskommunen, som ansvarar för placeringen.

Stadsledningskontoret förutsätter att kommunerna som omfattas av överenskommelsen är solidarisk mot den och att KSL regelbundet följer upp detta.

I överenskommelsen står det i paragraferna 3.3 *Verkställighet* respektive 6. *Ansvarsfrågor* att:

”Om sökande endast vill ha plats i sökt kommun och erbjudande om plats dröjer meddelas detta i samband med rapportering till IVO. Det medför inte vite i och med att sökande avstår från erbjudande om plats i utflyttningskommun.”

”Utflyttningskommunen ansvarar för färdtjänstutredningar och riksfärdtjänst.”

Beträffande det första stycket ovan anser stadsledningskontoret att det behöver ändras, eftersom det inte går med säkerhet att utesluta att kommunerna behöver betala en särskild avgift (vilket regleras i kap 16 i SoL). När det gäller det andra stycket ovan behöver det anpassas utifrån bestämmelserna i lagen (1997:735) om riksfärdtjänst, så att det framgår att det är folkbokförings-kommunen som ansvarar för beslut om riksfärdtjänst. Vidare är det i Stockholms län folkbokföringskommunen som ansvarar för färdtjänstutredningar.

”Har ni andra synpunkter/förslag rörande samverkan om särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län?”

Stadsledningskontoret vill lyfta fram att för att en ny överenskommelse ska fungera i praktiken är det en förutsättning att en klar majoritet av kommunerna inom länet antar den och arbetar för att i första hand köpa plats i annan kommun.